

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ

П'ята секція

СПРАВА «КОТЯЙ ПРОТИ УКРАЇНИ»
(Заява № 33645/07)

Рішення

СТРАСБУРГ

20 січня 2011 року

Це рішення є остаточним, але може підлягати редакційним правкам.

У справі «Котяй проти України»

Європейський суд з прав людини (п'ята секція), засідаючи комітетом, до складу якого увійшли:

Райт Маруст (Rait Maruste), *Голова*,

Мириана Лазарова-Трайковська (Mirjana Lazarova Trajkovska),

Здравка Калайджієва (Zdravka Kalaydjieva), *судді*,

а також Стівен Філліпс (Stephen Phillips), *заступник Секретаря секції*, після обговорення за зачиненими дверима 14 грудня 2010 року, виносить таке рішення, що було ухвалене в той же день:

ПРОЦЕДУРА

1. Справу порушено за заявою (№ 33645/07), поданою проти України до Суду відповідно до статті 34 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі — Конвенція) громадянином України Валерієм Васильовичем Котяєм (далі — заявник) 2 липня 2007 року.

2. Уряд України (далі — Уряд) був представлений його Уповноваженим — п. Ю. Зайцевим з Міністерства юстиції.

3. 24 листопада 2009 року Голова п'ятої секції вирішив направити заяву Уряду. Відповідно до Протоколу № 14 заява була передана комітету в складі трьох суддів.

ЩОДО ФАКТІВ

ОБСТАВИНИ СПРАВИ

4. Заявник народився в 1973 році та проживає в с. Малин Рівненської області.

5. 25 грудня 2003 року прокуратура порушила кримінальну справу за фактом заподіяння пану Ж. тілесного ушкодження.

6. 21 січня 2004 року заявника було обвинувачено у вчиненні цього злочину. Щодо заявника було обрано запобіжний захід у виді підписки про невиїзд.

7. 2 березня 2004 року було закінчено попереднє слідство.

8. 10 березня 2004 року справу було передано до Млинівського районного суду Рівненської області для судового розгляду.

9. 18 квітня 2008 року Млинівський районний суд Рівненської області визнав заявника винним у вчиненні інкримінованого злочину та призначив заявнику покарання у вигляді обмеження волі строком на один рік. Тим самим вироком Млинівський районний суд Рівненської області застосував до заявника амністію.

10. 16 грудня 2008 року апеляційний суд Рівненської області задовольнив апеляційну скаргу заявника, яку той подав повторно у зв'язку з недотриманням процесуальних вимог першого разу, скасував вирок від 18 квітня 2008 року та повернув справу на новий розгляд до суду першої інстанції.

11. 29 грудня 2009 року Млинівським районним судом Рівненської області було закінчено провадження в зв'язку з закінченням строків давності.

12. 23 лютого 2010 року апеляційний суд Рівненської області скасував постанову від 29 грудня 2009 року та повернув справу на повторний розгляд до суду першої інстанції. Апеляційний суд Рівненської області постановив, що право заявника на захист було порушено і що заявником не було надано згоди на закриття кримінальної справи щодо нього.

13. Наразі справа перебуває у суді першої інстанції.

14. У ході провадження одне судове засідання було відкладено у зв'язку з неявкою заявника, одне — за клопотанням заявника у зв'язку з його хворобою, вісім — у зв'язку з неявкою представника заявника в судові засідання та два — для надання можливості заявнику та/або його представнику ознайомитись з матеріалами справи. Заявником було подано чотири клопотання про відвід суддів. У період з травня 2004 року до лютого 2006 року було призначено чотири судових засідання, жодне з яких не було проведено. У період з 25 грудня 2006 року до 14 листопада 2007 року було призначено три судових засідання, а проведено було два з перервою близько в п'ять місяців.

ЩОДО ПРАВА

I. СКАРГА ЩОДО ТРИВАЛОСТІ ПРОВАДЖЕННЯ

15. Заявник скаржився на те, що тривалість провадження була несумісною з вимогою «розумного строку», передбаченою пунктом 1 статті 6 Конвенції, який у відповідній частині передбачає наступне:

«Кожен має право на ... розгляд його справи упродовж розумного строку ... судом, який встановить обґрунтованість будь-якого висунутого проти нього кримінального обвинувачення».

A. Щодо прийнятності

16. Суд зазначає, що скарга заявника не є явно необґрунтованою у значенні пункту 3 статті 35 Конвенції. Суд також зазначає, що вона

не є неприйнятною за будь-яких інших підстав. Отже, вона має бути оголошена прийнятною.

В. Щодо суті

17. Заявник стверджував, що тривалість провадження була надмірною.

18. Уряд стверджував, що затримки у провадженні були спричинені, головним чином, поведінкою заявника та його адвокатом, зокрема, їхньою неявкою у судові засідання та поданням апеляційних скарг.

19. Суд зазначає, що період, який має розглядатись, розпочався 25 грудня 2003 року та досі триває. Таким чином, на даний час він триває близько шести років та десяти місяців.

20. Суд нагадує, що розумність тривалості провадження повинна визначатися у світлі відповідних обставин справи та з огляду на такі критерії: складність справи, поведінка заявника та відповідних органів державної влади (див., серед багатьох інших джерел, рішення у справі *«Пелісьє та Сассі проти Франції» (Pelissier and Sassi v. France [ВП])*, заява № 25444/94, п. 67, *ECHR* 1999II). Суд також нагадує, що обвинувачений у кримінальному провадженні має право на розгляд його справи з особливою сумлінністю (див. рішення у справі *«Нахманович проти Росії» (Nakhmanovich v. Russia)*, № 55669/00, п. 89, від 2 березня 2006 року).

21. Суд зазначає, що кримінальна справа, яка розглядається, не є складною. Справа стосується однієї події заподіяння тілесного ушкодження та не містить складних питань ні з точки зору фактів, ні з точки зору юридичних питань. Заявник є єдиним підсудним у справі.

22. Суд зазначає, що більшість затримок мали місце під час розгляду справи судом першої інстанції. Зокрема, Млинівському районному суду Рівненської області було необхідно чотири роки для того, щоб вирішити справу (див. вище пункти 8 та 9), її було двічі повернуто на новий розгляд у зв'язку з порушенням процесуального законодавства цим судом, і він досі не закінчив провадження у справі. Хоча деякі затримки були спричинені неявкою заявника або його адвоката (див. вище пункт 14), Суд вважає, що головним чином відповідальними за надмірну тривалість провадження є державні органи.

23. Суд часто встановлював порушення пункту 1 статті 6 Конвенції у справах, які порушують питання, подібні до тих, що розглядаються у цій справі (див. згадане вище рішення у справі *«Пелісьє та Сассі» (Pelissier and Sassi)*; *«Поліщук проти України» (Polishchuk v. Ukraine)*, № 21231/04, пп. 31–32, від 15 жовтня 2009 року).

24. Дослідивши всі матеріали справи, які є в його розпорядженні, Суд вважає, що Уряд не навів жодного факту чи аргументу, здатного переконати Суд дійти іншого висновку у цій справі. З огляду на практику з цього питання Суд вважає, що у цій справі тривалість провадження була надмірною та не відповідала вимозі «розумного строку».

Відповідно у цій справі мало місце порушення пункту 1 статті 6 Конвенції.

II. ІНШІ СКАРГИ

25. Заявник скаржився за пунктом 1 статті 6 Конвенції та за статтею 13 Конвенції на несправедливість кримінального провадження щодо нього. Він також скаржився за підпунктами (b) та (c) пункту 3 статті 6 Конвенції на порушення його права на захист.

26. Суд зазначає, що провадження досі триває в національних судах. Таким чином, ці скарги є передчасними та мають бути відхилені відповідно до пунктів 1 та 4 статті 35 Конвенції.

III. ЗАСТОСУВАННЯ СТАТТІ 41 КОНВЕНЦІЇ

27. Стаття 41 Конвенції передбачає:

«Якщо Суд визнає факт порушення Конвенції або протоколів до неї і якщо внутрішнє право відповідної Високої Договірної Сторони передбачає лише часткове відшкодування, Суд, у разі необхідності, надає потерпілій стороні справедливую сатисфакцію».

A. Шкода

28. Заявник стверджував, що встановлення порушення буде достатньою справедливою сатисфакцією у його справі.

29. Уряд не надав жодних зауважень.

30. Суд вважає, що за цих обставин встановлення порушення пункту 1 статті 6 Конвенції само по собі є достатньою справедливою сатисфакцією.

B. Судові витрати

31. Заявник не подав жодних вимог щодо відшкодування судових витрат. Відповідно Суд вирішує не присуджувати заявнику компенсацію цих витрат.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

1. *Оголошує* скаргу заявника стосовно надмірної тривалості провадження прийнятною, а решту скарг у заяві — неприйнятними.
2. *Постановляє*, що у цій справі мало місце порушення пункту 1 статті 6 Конвенції.
3. *Постановляє*, що встановлення порушення само по собі є достатньою справедливою сатисфакцією моральної шкоди, якої зазнав заявник.

Вчинено англійською мовою і повідомлено письмово 20 січня 2011 року відповідно до пунктів 2 та 3 правила 77 Регламенту Суду.

Стівен ФІЛЛІПС
Заступник Секретаря

Райт МАРУСТ
Голова